

เอกสารประกอบการประเมินบุคคล

ชื่อ - สกุล นางสาวโอบอล ประกอบบุญ.....
ตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ.....
ตำแหน่งเลขที่ ๒๒๔ ส่วน ตรวจจมลพิษ ๓.....
สังกัด กองตรวจจมลพิษ.....

เพื่อประกอบการคัดเลือกเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๑ ส่วน แผนงานและประมวผล.....
สังกัด กองตรวจจมลพิษ.....

กรมควบคุมมลพิษ
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แบบเค้าโครงผลงานที่จะนำมาประเมิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวโอปอล ประกอบบุญ

◆ ตำแหน่งปัจจุบัน

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติหน้าที่ในการลงพื้นที่ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษตามแผนงานการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษประจำปีของกองตรวจมลพิษที่กำหนดไว้ ดำเนินการตรวจสอบ รวบรวมหลักฐาน พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ และสนับสนุนการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการความร่วมมือในการกำกับดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศึกษา พัฒนาระบบ แนวทาง และมาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษ ประสานและสนับสนุนการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในการตรวจสอบและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ และความชำนาญสูงมากด้านแผนงานและประมวลผล เพื่อสนับสนุนให้มีการกำหนดนโยบาย แผนกลยุทธ์ของหน่วยงาน ร่วมจัดทำนโยบายและแผนหลักการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม แผนปฏิบัติการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ ร่วมกำหนดแผนปฏิบัติงานของกองตรวจมลพิษ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุภารกิจ นโยบาย และเป้าหมายของกรมควบคุมมลพิษ ศึกษา และร่วมพัฒนา กระบวนการจัดทำฐานข้อมูล พัฒนามาตรการ มาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวทางที่กรมควบคุมมลพิษกำหนดไว้ ติดตาม วิเคราะห์และประมวลผลการดำเนินงานตามนโยบาย แผนงาน มาตรการ โครงการและรายงานผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องด้านการตรวจสอบและควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ รวบรวม จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านมลพิษที่เกี่ยวข้องของแหล่งกำเนิดมลพิษต่อสาธารณะ รวมถึงประสานงานกับหน่วยงานภายนอกกองตรวจมลพิษโดยการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารด้านมลพิษที่เกี่ยวข้องของแหล่งกำเนิดมลพิษ กิจกรรม หรือมาตรการต่างๆ ของกรมควบคุมมลพิษ ต่อสาธารณะเพื่อให้เกิดความเข้าใจและบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการบำรุงรักษา เครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจวัดมลพิษ ดำเนินการตรวจสอบและสอบทานความถูกต้องของผลการตรวจวัดมลพิษของกองตรวจมลพิษ จัดเก็บข้อมูล สถิติ รายงานหรือฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับงานวิชาการสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนภารกิจของส่วนราชการ และประโยชน์ในการพิจารณากำหนดและปรับปรุงนโยบาย แผนงาน มาตรฐาน มาตรการ หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ เงื่อนไข และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการสิ่งแวดล้อม

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. ชื่อผลงาน แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

กรมควบคุมมลพิษ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ด้านการควบคุมมลพิษและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญเพื่อใช้ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญให้รอบด้าน ได้แก่ ๑) ในด้านการตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องอาศัยความรู้ในหลายสาขา ข้อกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม อาทิ การดูแลระบบบำบัดน้ำเสีย แนวทางการปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพเพียงพอในการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนด มีความรู้ความเข้าใจกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เพื่อที่จะสามารถแนะนำเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดให้สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามกฎหมายกำหนด มีความรู้ความเข้าใจพารามิเตอร์ทางด้านสิ่งแวดล้อม การวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมจากห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม และการแปลผลจากใบรายงานผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีความเข้าใจระบบการจัดการคุณภาพห้องปฏิบัติการซึ่งห้องปฏิบัติการกรมควบคุมมลพิษได้รับการรับรองความสามารถของห้องปฏิบัติการในการดำเนินการทดสอบและสอบเทียบตามมาตรฐาน ISO17025: 2017 ระบบการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมห้องปฏิบัติการ ที่กำหนดอยู่ในใบรายงานผลการทดสอบของห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อม เพื่อสามารถตรวจสอบหาความถูกต้องผลการตรวจวัดมลพิษได้อย่างครบถ้วน นอกจากนี้จะต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมของห้องปฏิบัติการสิ่งแวดล้อมแล้วนั้น ในการเก็บตัวอย่างเก็บอย่างสิ่งแวดล้อมของเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ภาคสนามในการเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อมและการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นเพื่อมาประกอบการรายงานผลการตรวจสอบด้วย ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องของการใช้งาน หลักการ การแปลผล วิเคราะห์ และการดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์เหล่านั้นด้วย ซึ่งปัจจุบันกองตรวจมลพิษมีเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในภาคสนามในการเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อม ๒) ในด้านการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษที่มีขั้นตอนการดำเนินการหลายขั้นตอน ต้องใช้ความรู้ทางวิชาการหลากหลายสาขา การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมพยานหลักฐาน การแปลผล วิเคราะห์ผล เพื่อประกอบการพิจารณาการดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป อีกทั้งในปัจจุบันปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษมีความซับซ้อน และยุ่งยากในการแก้ไขปัญหา และมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหา การตรวจสอบ และการเจรจาเพื่อลดความขัดแย้ง นำไปสู่การแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนจนได้ข้อยุติ

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

หลักการและเหตุผล

ปัญหามลพิษทางน้ำยังคงเป็นปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของประเทศ การจัดการน้ำเสียยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ ส่งผลให้เกิดปัญหามลพิษทางน้ำที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงขึ้น ซึ่งทำให้สถานการณ์คุณภาพน้ำมีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชน ซึ่งสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากการระบายน้ำเสียจากชุมชน โดยอาคารของทางราชการ อาทิ อาคารที่ทำการต่างๆ สำนักงานของภาครัฐและวิสาหกิจ โรงพยาบาล โรงเรียน จัดเป็นแหล่งกำเนิดน้ำเสียชุมชนที่สำคัญที่มีทั้งอาคารขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ซึ่งบางขนาดถูกกำหนดให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ตามมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ ที่จะต้องจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพที่สามารถทำการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม อาคารทางราชการถือเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำที่มีจำนวนมากกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ มีการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกมาอย่างต่อเนื่อง สภาพอาคารเก่า ผู้ดูแลระบบบำบัดน้ำเสียยังขาดองค์ความรู้ทางด้านเทคนิคและข้อกฎหมายด้านการจัดการน้ำเสีย ดังนั้น การเพิ่มศักยภาพให้หน่วยงานในการบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพสามารถทำการบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดไว้ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อม การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักรับผิดชอบต่อการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐควรเป็นแบบอย่างที่ดีต่อภาคเอกชนและประชาชน สร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม การให้ความสำคัญในการจัดการน้ำเสียตั้งแต่ต้นเหตุจนถึงท้ายสุดในระดับนโยบาย การบริหารจัดการภายในองค์กร ถือเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาสนับสนุนให้หน่วยงานมีการจัดการด้านน้ำเสียเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตาม ยังมีหลายหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานทางราชการยังขาดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ประกอบกับข้อจำกัดในด้านงบประมาณและบุคลากร ส่งผลให้การบริหารจัดการน้ำเสียในอาคารของหน่วยงานทางราชการยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด จึงได้จัดทำแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารของทางราชการ ขึ้นเพื่อเป็นกรอบแนวทางให้ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และเป็นไปตามกฎหมายที่กำหนด ซึ่งการจัดการน้ำเสียในอาคารของทางราชการ ไม่เพียงเป็นภารกิจที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อสังคมและทรัพยากรธรรมชาติของประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบายและกระตุ้นเกิดการพัฒนากลไกการจัดการน้ำเสียที่ยั่งยืน การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อหน่วยงานทางราชการสามารถบริหารจัดการน้ำเสียของอาคารของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้รับผิดชอบของหน่วยงานราชการมีแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนในการพัฒนาปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการน้ำเสียของหน่วยงานให้เป็นไปตามกฎหมาย

๒. เพื่อให้ความรู้ และพัฒนาศักยภาพผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียของหน่วยงานภาครัฐให้สามารถควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนดไว้

๓. เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐสามารถพัฒนาเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการจัดการน้ำเสีย และการปฏิบัติตามกฎหมายสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานภาครัฐในการดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย

๑. หน่วยงานทางราชการสามารถปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติหรือกฎหมายอื่นด้านการควบคุมมลพิษเพิ่มมากขึ้น

๒. สามารถลดปริมาณความสกปรกของน้ำเสียก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอก ส่งผลให้แหล่งน้ำมีคุณภาพที่ดีขึ้น

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากอาคารของทางราชการ เพื่อดำเนินการดังนี้

๑.๑ พิจารณากำหนดขอบเขตกรอบการจัดทำเนื้อหา องค์ความรู้และข้อมูลทางวิชาการและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ กำหนดรูปแบบ วิธีการในการเผยแพร่คู่มือ/แนวปฏิบัติในการจัดการน้ำเสียและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคารของทางราชการ

๑.๓ ยกร่างคู่มือหรือแนวทางการจัดการน้ำเสียและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคารของทางราชการ

๑.๔ สนับสนุนข้อมูลและให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานจัดทำคู่มือหรือแนวทางการจัดการน้ำเสียและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคารของทางราชการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๑.๕ จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑.๖ ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะทำงานฯ โดยยกร่างกรอบโครงร่างเนื้อหา (Outline) คู่มือแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ และจัดประชุมคณะทำงานเพื่อมอบหมายงาน ซึ่งได้มอบหมายให้รับผิดชอบจัดทำเนื้อหา ได้แก่ บทนำ บทที่ ๖ การตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง บทที่ ๗ แนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียของอาคาร และภาคผนวกที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการยกตัวอย่างให้ศึกษาเป็นรูปธรรม

๓. ยก (ร่าง) เนื้อหาในส่วนที่รับผิดชอบ ได้แก่ บทนำ บทที่ ๖ การตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้ง บทที่ ๗ แนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียของอาคาร และภาคผนวก ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย เหมาะสม กระชับ เรียบเรียงเนื้อหา ใช้ตารางและภาพในการนำเสนอ เพื่อช่วยอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำเสนอ และรับฟังความคิดเห็นจากที่ประชุมคณะทำงาน

๔. ตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข ทบทวน และเรียบเรียงเนื้อหาเพื่อประกอบเป็นคู่มือแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ / คุณภาพ)

เชิงปริมาณ : คู่มือ “แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ” จำนวน ๑ ฉบับ

เชิงคุณภาพ : จากการเผยแพร่ คู่มือ “แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ” ผ่านเว็บไซต์ของกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๘ พบว่า มีหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน รวมถึงประชาชน ให้ความสนใจ โดยมีสถิติการเข้าชม จำนวน ๓๑๙ ครั้ง เฉลี่ยกว่า ๑๐๐ ครั้ง/เดือน ซึ่งนำไปสู่การมีแนวทางเพื่อนำไปปรับใช้ในการดูแลบริหารจัดการน้ำเสียของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ส่งผลให้คุณภาพน้ำของประเทศไทยมีแนวโน้มที่ดีขึ้น

๖. การนำไปใช้ประโยชน์ /ผลกระทบ

๑) หน่วยงานทางราชการมีแนวทางขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริหารจัดการน้ำเสียของหน่วยงานให้สามารถระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กฎหมายกำหนด

๒) บุคลากรผู้ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสียของหน่วยงานทางราชการสามารถพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถในการควบคุมดูแลระบบบำบัดน้ำเสียของหน่วยงานให้สามารถบำบัดน้ำทิ้งให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑) การเขียนและเรียบเรียงเนื้อหาในคู่มือ “แนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ” โดยเฉพาะหัวข้อด้านเทคนิคเพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำเสียของทางราชการ จำเป็นต้องสื่อสารอธิบายให้สามารถเข้าใจได้ง่าย เนื่องจากเป็นองค์ความรู้หลักที่บุคลากรผู้ดูแลระบบจำเป็นต้องศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในการจัดการน้ำเสียของหน่วยงานของตน แต่เนื่องจากข้อจำกัดของบุคลากรด้านนี้ส่วนใหญ่มักเป็นบุคลากรที่ไม่ได้เรียนรู้มาโดยตรง หรือมีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรบ่อยครั้ง ขาดความต่อเนื่อง ซึ่งยากต่อการอธิบายเนื้อหาให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ได้ในระยะเวลานานสั้น ซึ่งหัวข้อและเนื้อหาด้านเทคนิคส่วนใหญ่มีคำจำกัดความเฉพาะ และต้องใช้ทักษะในการเรียนรู้และทำความเข้าใจมาก

๒) เนื่องจากมีการใช้ระยะเวลามากในการศึกษา รวบรวมเพื่อจัดทำคู่มือหรือแนวทางแต่ละเรื่อง เนื่องจากมีองค์ประกอบความรู้ที่จำเป็นหลายด้าน ประกอบกับมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง และข้อแก้ไขทางด้านวิชาการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง จึงอาจส่งผลต่อข้อมูลที่ใช้ในการจัดทำไม่เป็นปัจจุบันและการปรับแก้ไขบ่อยครั้ง

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑) การดำเนินการกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษของทางราชการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมการระบายน้ำทิ้งออกสู่สิ่งแวดล้อม เนื่องจากมาตรา ๖๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดว่า “การบังคับทางปกครองไม่ใช่บังคับกับหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น” ทำให้ไม่สามารถออกคำสั่งทางปกครองเป็นหนังสือและใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยปรับเป็นรายวันเช่นเดียวกับแหล่งกำเนิดมลพิษของเอกชนได้ กรมควบคุมมลพิษได้กำหนดแนวทางดำเนินการโดยให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีหนังสือ

แจ้งไปยังหน่วยงาน เพื่อขอความร่วมมือให้ปฏิบัติตามกฎหมาย และตรวจติดตาม เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่กำหนด หากยังไม่สามารถปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนด ให้มีหนังสือแจ้งไปยังหัวหน้าส่วนราชการซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและมีอำนาจกำกับดูแลหน่วยงานของรัฐในลำดับที่สูงขึ้นไปรับทราบ

๒) ข้อมูลประกอบที่ใช้ในการจัดทำแนวทางทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทอาคารของทางราชการ ยังมีข้อจำกัด ได้แก่ เอกสารทางราชการที่ใช้แสดงเป็นหลักฐานในการตรวจสอบไม่ครบถ้วน เนื่องจากเป็นอาคารที่สร้างมานาน ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ครบ ไม่มีผู้นำตรวจหรือให้ข้อเท็จจริงที่เชื่อถือได้โดยเฉพาะอาคารเก่า ระบบบำบัดน้ำเสียถูกก่อสร้างมาพร้อมโครงสร้างอาคาร ซึ่งก่อสร้างมานาน มีสภาพเก่า อุปกรณ์เครื่องจักรบางส่วนชำรุด และขาดการตรวจสอบ ซ่อมบำรุงดูแลรักษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารที่มีอยู่เดิม ไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมภายในอาคารได้ทั้งหมด ระบบบำบัดน้ำเสียของอาคารส่วนใหญ่เป็นชนิดตะกอนเร่ง และระบบเติมอากาศที่ต้องมีการเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์ มีการเดินเครื่องจักรกลหรือเครื่องเติมอากาศตลอดเวลา จำเป็นต้องมีผู้ดูแลและเดินระบบอย่างถูกวิธีและต่อเนื่อง

๙. ข้อเสนอแนะ

๑) ควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทางราชการที่ใช้ประกอบการพิจารณา กับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้มาซึ่งข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการตรวจสอบผลการวิเคราะห์ตัวอย่างทางด้านสิ่งแวดล้อม และดำเนินการกำกับดูแลแหล่งกำเนิดต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ควรมีการจัดชุดข้อมูลทางด้านวิชาการ และรูปแบบของแบบรายงานผลเป็นหมวดหมู่ เพื่อง่ายต่อการนำมาไปใช้ประโยชน์ และเป็นรูปแบบเดียวกันของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

๓) ผลักดันและทำความเข้าใจกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่เข้าข่ายเป็นอาคารประเภท ก. และอาคารประเภท ข. ปฏิบัติตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

คู่มือแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำเสียสำหรับอาคารของทางราชการ

๑๑. ผู้ร่วมดำเนินการ (ถ้ามี)

๑. นายยุทธชัย สาระไทย

สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐

๒. นางสาววิสาสินี ศักดิ์เทวินทร์

สัดส่วนของผลงาน ร้อยละ ๑๐

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวโพล ประกอบบุญ)

ผู้เสนอผลงาน

(วันที่) ๕ / กันยายน / ๒๕๖๕

ขอรับรองว่าสัดส่วนหรือลักษณะงานในการดำเนินการของผู้เสนอข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาววิลาสินี ศักดิ์เทวินทร์)

ผู้ร่วมดำเนินการ

(วันที่)

๙ / ก.ย. / ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายยุทธชัย สาระไทย)

ผู้ร่วมดำเนินการ

(วันที่)

๙ / ก.ย. / ๖๘

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นายกิตติพัฒน์ ลำสัน)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนตรวจมลพิษ ๓

ผู้บังคับบัญชาที่ควบคุมดูแลการดำเนินการ

(วันที่)

๙ / กันยายน / ๒๕๖๘

(ลงชื่อ)

(นายยุทธชัย สาระไทย)

ผู้อำนวยการ

กอง/ศูนย์ กองตรวจมลพิษ

(วันที่)

๙ / ก.ย. / ๖๘

หมายเหตุ หากผลงานมีลักษณะเฉพาะ เช่น แผ่นพับ หนังสือ แอปพลิเคชันเสียง ฯลฯ ให้จัดทำบัญชีรายชื่อเรื่อง
เรียงลำดับมาด้วยโดยไม่ต้องจัดส่งพร้อมผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และจัดเตรียมเพื่อ
นำมาแสดงประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการประเมินผลงาน

แบบเค้าโครงข้อเสนอแนวความคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ของ นางสาวโอปอล ประกอบบุญ

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๐๑

กองตรวจมลพิษ

เรื่อง การจัดทำแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ และเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ

หลักการและเหตุผล

ภารกิจหลักของกองตรวจมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ มีอำนาจหน้าที่ส่วนหนึ่งในการติดตามตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้านการควบคุมมลพิษและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องราวร้องทุกข์ด้านมลพิษ การเก็บตัวอย่างทางด้านสิ่งแวดล้อมเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่จะได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อนำมาพิจารณาประกอบการติดตามตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เครื่องมือตรวจวัดด้านสิ่งแวดล้อม ที่สามารถแปรผลได้อย่างถูกต้องและแม่นยำ สามารถตรวจสอบได้ อีกทั้งยังต้องเป็นเครื่องมือที่ได้มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด สามารถตรวจวัดได้ตามวิธีการตรวจวัดที่กฎหมายกำหนด แต่อย่างไรก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการตรวจวัดมลพิษเพื่อประกอบการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษในปัจจุบัน จำเป็นต้องใช้เครื่องมือตรวจวัดที่มีความหลากหลายและซับซ้อนมากขึ้น เจ้าหน้าที่กองตรวจมลพิษจำเป็นต้องมีแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นำไปสู่กระบวนการตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่งผลต่อความเชื่อมั่นให้กับประชาชน โดยมุ่งเน้นมาตรฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย การบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ตรวจวัดมลพิษอย่างต่อเนื่อง และตรวจสอบ สอบทาน ความถูกต้องของผลการตรวจวัดมลพิษของกองตรวจมลพิษ กรมควบคุมมลพิษ

บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๑. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ

๑.๑ บทวิเคราะห์

บทบาทและหน้าที่หลักของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ โดยการเข้าไปตรวจสอบอาคาร สถานที่และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรม หรือแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของบุคคลใด เพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย หรืออุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ เพื่อควบคุมการปล่อยอากาศเสียหรือมลพิษอื่น จึงหมายถึงการเข้าแสวงหาข้อเท็จจริง การเก็บข้อมูลหลักฐาน ตัวอย่างทางสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นตัวแทนมลพิษ ดังนั้น การยกระดับองค์ความรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและมลพิษด้านต่างๆ เทคนิคการใช้งานเครื่องมือตรวจวัดมลพิษ และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษผู้ตรวจสอบและนายช่างเทคนิคผู้ตรวจวัดมลพิษอย่างยิ่ง เพื่อลดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน รวมถึงการสร้าง ความเชื่อมั่นในกระบวนการตรวจสอบ/ตรวจวัด และนำไปสู่ของผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมในด้านต่างๆ ที่มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่สำคัญประกอบการพิจารณาในการปฏิบัติงานด้านการบังคับการ

ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้านการควบคุมมลพิษ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษให้กับประชาชนจนได้ข้อยุติ

๑.๒ แนวคิดและข้อเสนอ

ในปัจจุบันปัญหาเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษและแหล่งกำเนิดมลพิษตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ต้องได้รับการตรวจสอบ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ประกอบกับมีความยุ่งยากซับซ้อน และก่อให้เกิดปัญหามลพิษหลายด้าน ยากต่อการตรวจสอบและแก้ไขปัญหา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและนายช่างเทคนิคในการปฏิบัติงาน จึงมีแนวความคิดในการจัดทำคู่มือ/แนวทาง เพื่อเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านมลพิษให้ครอบคลุมทุกด้าน ประกอบด้วย มาตรฐานขั้นตอน/วิธีการปฏิบัติงาน การบริหารจัดการเครื่องมือ/อุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจวัด การเพิ่มทักษะเทคนิควิชาการด้านการตรวจวัด การใช้เครื่องมือและการแปลผล ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เจ้าหน้าที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นแนวทางเดียวกัน เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น ลดข้อผิดพลาด และยังเป็นการคุ้มครองการปฏิบัติงานให้เจ้าหน้าที่ และลดข้อโต้แย้งผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง

ข้อเสนอเพื่อจัดทำแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ จึงมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑. จัดตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการจัดทำแนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานเพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือการใช้งานเครื่องมือแต่ละประเภทให้ครอบคลุม ทันต่อสถานการณ์

๒. จัดประชุมรับฟังข้อคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานถึงกระบวนการงานหรือขั้นตอนการทำงานที่เป็นประโยชน์หรือที่เป็นปัญหาอุปสรรคมาปรับปรุง ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานให้เหมาะสม สามารถทำงานได้จริง ครอบคลุมประเด็นมลพิษที่ตรวจสอบ ขอบเขตการตรวจสอบ แนวทางการตรวจสอบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการรายงานผลการตรวจสอบให้ชัดเจน

๓. การสร้างเครือข่ายในการทำงานระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกกรมควบคุมมลพิษ เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางเทคนิคและวิชาการ เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ตรงจากผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน

๔. การจัดฝึกอบรมและการเพิ่มทักษะให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การกำหนดแผนการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การเข้าร่วมฝึกอบรมเฉพาะทางเกี่ยวกับเครื่องมือแต่ละประเภท การใช้งานและดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือ เป็นต้น

๑.๓ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

การจัดทำคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานมีข้อจำกัดบางประการ อาทิเช่น หากเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอาจมีข้อจำกัดด้านพื้นฐานความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ทำให้ต้องปรับการอธิบายเนื้อหาในคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานให้มีความกระชับ สื่อสารได้เข้าใจง่าย และใช้เวลาในการเรียบเรียงเนื้อหา การพิจารณาการใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายหรือลดการใช้ศัพท์วิชาการมากเกินไปจนความจำเป็น โดยไม่กระทบต่อใจความหลักของเนื้อหาที่ต้องการสื่อสาร ดังนั้น ควรมีการถ่ายทอดองค์ความรู้พื้นฐานเบื้องต้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจให้ไปในทิศทางเดียวกัน และเกิดความเข้าใจในการทำงานอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีคู่มือหรือแนวทางซึ่งเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างมืออาชีพ สร้างความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่ และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในการแก้ไขปัญหาด้านมลพิษ และประชาชนหรือผู้ร้องเรียนได้

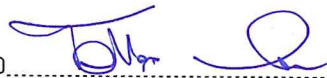
๒. เพื่อยกระดับกระบวนการทำงานด้านการติดตามตรวจสอบและบังคับการตามกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์ด้านมลพิษให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการตรวจวัดมลพิษที่มีความถูกต้องแม่นยำ สามารถสอบกลับได้ทุกขั้นตอนการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนการตรวจสอบ/วิธีการตรวจวัดเป็นไปตามหลักวิชาการและเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด

๓. ลดระยะเวลาการสอนงานของระบบพี่เลี้ยงหากมีเจ้าหน้าที่บรรจุใหม่ ให้สามารถศึกษาจากเอกสารคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานก่อนเริ่มการปฏิบัติงาน หากศึกษาจากเอกสารคู่มือหรือแนวทางการปฏิบัติงานแล้วมีข้อสงสัยสามารถปรึกษารายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

มีคู่มือ/แนวทางหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษ และการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ เพื่อยกระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงานของกองตรวจมลพิษ

ลงชื่อ

(นางสาวโอปอล ประกอบบุญ)

ผู้เสนอแนวคิด

วันที่

๓

/ กันยายน

/ ๒๕๖๕